

Crna Gora
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 02-03-17756/1

Podgorica, 16.12.2021. godine

MINISTARSTVO KAPITALNIH INVESTICIJA

-n/r ministra, gospodina Mladena Bojanića-

Poštovani gospodine Bojaniću,

Na osnovu Vašeg akta broj: 01-011/21-13264/1 od 07.12.2021. godine, kojim se traži mišljenje na *Predlog programa razvoja i uvođenja inteligentnih transportnih sistema (ITS) u drumskom saobraćaju u Crnoj Gori za period 2022-2026. godina*, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga programa i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni tekst Programa i Izvještaj o analizi uticaja propisa, navodi se da su za finansiranje višegodišnjih aktivnosti planirana sredstva kroz tekući i kapitalni budžet Crne Gore, odnosno iz dostupnih EU fondova, te da će za realizaciju istih iznos potrebnih sredstva biti poznat nakon izrade tehničke dokumentacije i kao takva će biti tretirana kroz posebne godišnje Programe izgradnje, rekonstrukcije, održavanja i zaštite državnih puteva.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, sa aspekta budžeta, u načelu nema primjedbi na dostavljeni *Program razvoja i uvođenja inteligentnih transportnih sistema (ITS) u drumskom saobraćaju u Crnoj Gori za period 2022-2026. godina*, ali napominje da će se o obezbijeđenosti potrebnih sredstava izjasniti kada budu dostavljani godišnji Programi izgradnje, rekonstrukcije, održavanja i zaštite državnih puteva.

S poštovanjem,

MINISTAR
Milojko Spajić

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	MINISTARSTVO KAPITALNIH INVESTICIJA
NAZIV PROPISA	PROGRAM RAZVOJA I UVOĐENJA INTELIGENTNIH TRANSPORTNIH SISTEMA U DRUMSKOM SAOBRAĆAJU U CRNOJ GORI ZA PERIOD 2022-2026
1. Definisane probleme <ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?	
<p>Osnovni cilj ovog dokumenta je prikazati postojeće stanje i plan budućih aktivnosti na razvoju i uvođenju inteligentnih transportnih sistema (ITS) u drumskom saobraćaju u Crnoj Gori za period 2022-2026.godine. Program se donosi na osnovu člana 16 stav 3 Zakona o putevima ("Službeni list CG" br. 80/2020) i predstavlja dalje usklađivanje sa Direktivom 2010/40/EU Evropskog parlamenta i Vijeća. U skladu sa članom 16 stav 3 Zakona o putevima Vlada na predlog Ministarstva kapitalnih investicija donosi Program razvoja i uvođenja inteligentnih transportnih sistema u drumskom saobraćaju u Crnoj Gori. Program se donosi na pet godina.</p> <p>Zakonodavni okvir koji se odnosi na ITS u Crnoj Gori i EU je analiziran i zaključeno je da će postojeći zakonodavni okvir u Crnoj Gori kroz izradu ovog Programa omogućiti aktivnosti na implementaciji ITS-a na putevima u Crnoj Gori.</p> <p>Inteligentni transportni sistemi (ITS) su napredne aplikacije, koje imaju za cilj pružanje novih usluga u raznim vidovima prevoza i upravljanja saobraćajem i omogućavaju da korisnici budu bolje informisani, a transportne mreže bezbjednije, „pametnije“ i bolje korišćene.</p>	
2. Ciljevi <ul style="list-style-type: none"> - Koji ciljevi se postižu predloženim propisom? - Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.	
Glavni ciljevi ITS-a su pružanje pet ključnih prednosti: <ol style="list-style-type: none"> 1. Povećanje bezbjednosti vozača, putnika i pješaka; 2. Poboljšanje operativnih mogućnosti, posebno kroz smanjenje zastoja u saobraćaju; 3. Poboljšanje mobilnosti i udobnosti;	

4. Zaštita životne sredine, i
5. Poboljšanje produktivnosti, ekonomski rast i veća zaposlenost.

Osnovni dokument koji se bavi predlozima za razvoj ITS-a u Crnoj Gori Strategija razvoja saobraćaja Crne Gore 2019.-2035. ima za cilj da uspostavi osnovu za unapređenje i poboljšanje transportnog sistema Crne Gore i da pruži podršku za potpuno usaglašavanje države sa politikama i zahtjevima EU. Strategija razvoja saobraćaja postavlja pet strateških ciljeva, koji odražavaju viziju razvoja transportnog sistema države. Strategijom je definisano sedam prioriternih oblasti koje predstavljaju uopštene aspekte razvoja sektora saobraćaja (kako u infrastrukturi, tako i u uslugama) na koje se primjenjuju mjere. Jedan od oblasti je i uvođenje inteligentnih transportnih sistema (ITS).

Prioritetne oblasti su poslužile za lakše i konkretnije prepoznavanje problema/izazova u sektoru saobraćaja i dalje razvijanje specifičnih ciljeva, a sve u cilju efikasnije realizacije definisanih strateških ciljeva. Za potrebe definisanja specifičnih ciljeva koji se odnose na saobraćajnu infrastrukturu razmatrana je i Prioritetna oblast 6-Uvođenje inteligentnih transportnih sistema (ITS). Utvrđeno je da Crnoj Gori nedostaje infrastruktura inteligentnih transportnih sistema (ITS). Iako se određena infrastruktura ITS implementira u okviru projekata razvoja nove ili unapređenja postojeće infrastrukture, neophodni su određeni dodatni sistemi kojima bi se mogli prevazići specifični problemi.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Postoji obaveza donošenja Programa razvoja i uvođenju inteligentnih transportnih sistema (ITS) u drumskom saobraćaju u Crnoj Gori za period 2022-2026.godina. Predmetna obaveza proizilazi iz Zakona o putevima, odnosno iz Programa pristupanja Crne Gore u EU.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Nema pretpostavljenih negativnih direktnih i indirektnih uticaja implementacije akta, dok

pozitivni uticaji podrazumijevaju pospješivanje harmonizacije propisa sa EU, unapređenje realizacije infrastrukturnih projekata, povećanja bezbjednosti saobraćaja na putevima uz istovremeni doprinos povećanju konkurentnosti crnogorske ekonomije, podstičući implementaciju i promociju sve prisutnije ideje o kreiranju jedinstvenog ekonomskog prostora na Zapadnom Balkanu.

Realizacija definisanih mjera/aktivnosti u vezi sa pojedinim indikatorima, uzrokuje troškove, pri čemu se radi o aktivnostima koje su već uključene kroz tekući i kapitalni budžet, i/ili za koje su pokrenute aktivnosti u vezi obezbjeđenja bespovratnih sredstava od strane dostupnih EU fondova. Pozitivne posljedice realizacije akta opravdavaju troškove njegove realizacije.

Primjena predmetnog dokumenta neće uticati na troškove građana i privrede.

Realizacija akta neće negativno uticati na stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu, već će dodatno unaprijediti sistemsko uređenje za oblast saobraćaja, na način koji promovise liberalizaciju tržišta i jačanje konkurencije, te unapređenje kvaliteta usluga u oblasti saobraćaja, povećanje dostupnosti pojedinih usluga i poboljšanja bezbjednosti saobraćaja na putevima, uz pospješivanje realizacije infrastrukturnih projekata, uz uvođenje mjera u vezi sa implementacijom pametne i održive mobilnosti.

Ne postoje administrativna opterećenja i biznis barijere, već sve predložene mjere/aktivnosti treba da doprinesu unapređenju poslovnog ambijenta.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

U Programu su prikazane aktivnosti koje su višegodišnjeg karaktera, pri čemu su izvori sredstava planirani kroz tekući i kapitalni budžet Crne Gore, odnosno iz dostupnih EU fondova. Potrebna sredstva za realizaciju pojedinih aktivnosti će biti poznata nakon izrade tehničke dokumentacije (glavnog projekta) i kao takva će biti tretirana kroz posebne godišnje programe izgradnje, rekonstrukcije, održavanja i zaštite državnih

puteva.

Usvajanje Programa neće zahtijevati donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.

Implementiranje Programa će pozitivno uticati na budžet Crne Gore, na način da će doprinijeti poboljšanju bezbjednosti saobraćaja na putevima čime će se smanjiti troškovi saobraćajnih nezgoda, takođe kroz sisteme kontrole i upravljanja saobraćaja smanjiće se troškovi putovanja, troškovi zagađenje životne sredine i sl. Takođe, implemetiranje sistema elektronske naplate putarine uticaće na smanjenje troškova održavanja i upravljanja autoputevima, odnosno povećanje prihoda ostvarenih kroz naplatu putarine.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

U izradi Programa korišćenja je ekspertska pomoć kroz projekat „*Technical assistance for Capacity Support to the Transport Sector and EU Acquis Alignment in Montenegro*“ Ostvaren je proces konsultacija sa svim relevantnim institucijama u domenu njihove nadležnosti.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Ne očekuju se potencijalne prepreke za implementaciju akta.

Biće osigurana kontinuirana komunikacija svih nadležnih institucija za implementaciju.

Indikatori učinka i indikatori rezultata su razrađeni u aktu.

Sprovođenje monitoringa i evaluaciju primjene akta vršiće Ministarstvo kapitalnih investicija Crne Gore.

Datum i mjesto

6.12.2021. godine

Starješina

Mladen Bojanić
MINISTAR

